

Ocena rozprawy doktorskiej pt. Dywan responsywny - dostosowany do potrzeb użytkownika. Analiza i zapis badań projektowych. Pani mgr Joanny Rusin, wszczętym przez Radę Wydziału Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi

Rozprawa doktorska, chcę to podkreślić bardzo wyraźnie, jest skonstruowana przejrzysto, napisana językiem komunikatywnym. To w pełni spójny opis dojrzałej i przemyślanej postawy twórczej, poznania sensów i źródeł, rzetelnie przeprowadzonych badań. Czyta się ją z przyjemnością, bez zbędnych nadinterpretacji, co oczywiście jest komfortową sytuacją dla recenzenta, a co nie jest takie oczywiste w tekstach o sztuce współczesnej, gdzie tzw. forma musi zostać na tyle dobrze opakowana (opisana), żeby nadawała się do estetycznego spożycia.

Rozprawa rozpoczyna się zwięzłym wprowadzeniem w historię dywanu jako jednego z najstarszych produktów rzemieślniczych naszej cywilizacji. Następnie doktorantka przedstawia przykłady współczesnych artystów z kraju i zagranicy, którzy są prekursorami nowatorskich rozwiązań w tej dziedzinie. Jednocześnie są inspiracją dla niej w jej poszukiwaniach twórczych, związanych z nową funkcją dywanu dostosowanego do potrzeb użytkownika.

Efektom dysertacji badawczej są dekoracyjne modułowe dywany do samodzielnego łączenia pt. „Mozaika”, oraz dywany z funkcją terapeutyczną, wspomagające rehabilitację chorych z dysfunkcjami neurologicznymi pt. „Maty terapeutyczne”.

Istotnym krokiem w kierunku powstania dywanu responsywnego, o którym mówi rozprawa, jest projekt „Mozaika”, gdzie specjalnie opracowana forma kwadratu z wewnętrznymi nacięciami, pozwala użytkownikowi samodzielnie łączyć go z kolejnymi elementami. Mieszając ze sobą kolory można tworzyć atrakcyjne pod względem wizualnym wzory nawiązujące do wielobarwnej mozaiki ceramicznej. Samodzielna kreacja pozwala z puli dostępnych elementów wykonać nie tylko dywan, ale także inne elementy wystroju wnętrza, takie jak: narzuty, fragmenty mebli, parawany, tkaniny ścienne, czy formy przestrzenne.

Autorka świadomie otwiera się na dialog z odbiorcą. Dostrzegam w tym przypadku, korelację z teorią otwartej formy w myśl której, artysta przez artefakt artystyczny nie tworzy zamkniętego dzieła sztuki, lecz buduje możliwości kontekstu i interpretacji.

Projekt „Mozaika” oparty na prostych formach geometrycznych i precyzyjnym cięciu pozwala autorce na poddanie struktury rygorom symetrii i przejście w trzeci wymiar. Jednocześnie nie bez znaczenia dla doktorantki jest rozmieszczenie przenikających się akcentów kompozycji tak, aby stworzyć wrażenie misternie wykonanej struktury tkackiej.

Kluczowe rozwiązanie w tym projekcie to możliwość wyboru kolorystyki. Doktorantka zaproponowała zarówno zestawy achromatyczne, jak i rozwiązania kolorystyczne oparte na kontraście barw, temperaturze i dopełnianiu się kolorów. W zależności od humoru, nastroju i temperatury otoczenia można wykonać właściwą dla danej chwili wersję dywanu lub inną formę użytkową.

Ulubionym materiałem artystki, jaki stosuje od wielu lat w swoich pracach, jest naturalny filc wełniany, jeden z najstarszych wyrobów włókienniczych wytwarzanych przez ludzi. W swoich projektach łączy, technologię ze sztuką, tradycję z nowoczesnością. Można śmiało stwierdzić, że prace Joanny Rusin w tym również omawiany projekt „Mozaika” są synonimem najlepszej jakości i interaktywnego podejścia do formy. Uważam że, dotychczasowy dorobek doktorantki przyczynił się do odkrycia (wypromowania) na nowo filcu nie tylko jako materiału twórczego, ale również użytkowego.

Innym obszarem badawczym, niezwykle interesującym jest projekt „Mat terapeutycznych” przeznaczonych dla osób zmagających się z dysfunkcjami neurologicznymi, który pozwala pokazać inne, nowatorskie funkcje dywanu modułowego. Dla projektanta ta problematyka, jest wyzwaniem nie tylko technologicznym, ale również nową przestrzenią do szukania kontekstów w dialogu z odbiorcą. Prace badawcze do projektu były możliwe dzięki ścisłej współpracy z Regionalnym Centrum Profilaktyki i Leczenia Udarów Mózgu, Oddziałem Udarowym z Wczesną Rehabilitacją Neurologiczną, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. M. Kopernika w Łodzi, oraz dzięki współpracy z Politechniką Łódzką, Wydziałem Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska.

W tym przypadku doktorantka okazała się być sprawnym organizatorem i doskonałym projektantem. Wnikliwa analiza schorzeń medycznych i potrzeb w procesie pokonywania trudności leczenia pacjentów z dysfunkcjami neurologicznymi spowodowała, że Pani Joanna Rusin zaproponowała różne warianty składanych mat dywanowych opartych na modułach, które można łączyć systemem zaczepów tworząc układankę - pole do prawidłowego poruszania się pacjenta w procesie rehabilitacji. Maty zróżnicowane pod względem koloru, twardości, tekstury i faktury są wykonane z tworzywa sztucznego o parametrach dostosowanych do użytku w warunkach domowych, a także w placówkach szpitalnych, czy rehabilitacyjnych. Niebagatelne znaczenie ma też kontekst ekonomiczny końcowego produktu, który ma być alternatywną propozycją dla funkcjonujących na tym rynku rozwiązań.

Wgłębiając się w pracę badawczą odnoszę wrażenie, że mam przyjemność obcować nie tylko z artystką, ale przede wszystkim z bystrym projektantem o cechach wizjonera i inżyniera, komunikatywnym, otwartym na dialog z użytkownikiem i jednocześnie kochającym swoją profesję. Taka postawa wynika wprost z dotychczasowego, ogromnego dorobku Joanny Rusin, produkty przez nią proponowane udowadniają, że dywan może stanowić obszar eksperymentów i tekstylnych doświadczeń. Założenia badawcze w tym zakresie zrealizowała z sukcesem.

Jak widać doktorantka podejmuje w swych pracach wiele problemów plastycznych, uruchamia wciąż nowe wyzwania, nabywa nowych umiejętności wśród których przekraczanie granic, łamanie istniejących schematów zdają się szczególnie ważne. Pasja pracowitość i wytrwałość powodują, że potrafi osiągać zamierzone cele, ten proces pozostaje stale w centrum uwagi. Z zainteresowaniem będę śledzić dalsze jej prace, ponieważ mam przekonanie, że są warte uwagi. W mojej ocenie jest projektantem nowatorskim, krytycznym wobec siebie i cierpliwym wobec odbiorcy. Dostarcza wyrób dobrej jakości, przyjazny w użytkowaniu, ergonomiczny, inaczej mówiąc, responsywny-dostosowany do potrzeb odbiorcy.

Konkluzja

Biorąc pod uwagę wszystkie aspekty zawarte w rozprawie doktorskiej pt. „Dywan responsywny-dostosowany do potrzeb użytkownika. Analiza i zapis badań projektowych”, której poziom merytoryczny oceniam bardzo wysoko. Stwierdzam, że spełnia ona z naddatkiem wymagania art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach i tytule naukowym. Pragnę podkreślić, że Joanna Rusin jest artystką dojrzałą o znaczącym dorobku, prezentuje oryginalne ujęcie problemów współczesnego wzornictwa w kraju i na świecie. W związku z tym z pełnym przekonaniem popieram wniosek o nadanie stopnia naukowego doktora Pani mgr Joannie Rusin w przewodzie doktorskim, w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie sztuki projektowe, wszczętym przez Radę Wydziału Tkaniny i Ubioru Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

